

Asia: FI.PLM.2017-4279

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa

Yleiset kommentit lakiluonnoksesta

Lakiluonnos rakenteeltaan selkeä ja siinä tulee esiin johdonmukainen henkilötietosäätely.

Luonnoksessa on huomioitu EU:n tietosuojaa-asetuksen henkilötiedon elinkaariajattelu ja otettu kantaa eri henkilörekisterien käyttötarkoitukseen, erilaisiin tietosisältöihin ja niiden säilytysaikoihin.

Selkeä säätely helpottaa viranomaisten välistä tietojenvaihtoa.

1 luku: Yleiset säännökset

Kommentit lain soveltamisalasta ja suhteesta muuhun lainsäädäntöön

-

2 luku: Puolustusvoimien henkilörekisterit

8 ja 9 §: Aluevalvontaviranomaisia pyydetään esittämään näkemyksensä siitä, onko aluevalvonnan lupa- ja valvonta-asiain rekisteriä koskevan säätelyn siirtäminen aluevalvontalaista tähän lakiin perusteltua.

-

Kommentit 13 §:n 2 momentista ja 15 §:n 2 momentista: Säännöksissä sallittaisiin henkilötietojen käsittely kuuden kuukauden ajan sen selvittämiseksi, ovatko käsiteltävät tiedot merkityksellisiä rekisterin käyttötarkoituksen kannalta.

-

Muut kommentit sotilastiedustelurekisterin ja turvallisuustietorekisterin tietosisällön säätelystä

-

Muut kommentit 2 luvusta

Puolustusvoimien kaikkien henkilörekisterien rekisterinpitäjäksi määritellään pääesikunta, mikä on selkeä ratkaisu.

3 luku: Henkilötietojen käsittely

Kommentit 17 §:stä: Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

-

Kommentit 18 §:stä: Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

-

Muut kommentit 3 luvusta

-

4 luku: Henkilötietojen luovuttaminen ja tiedonsaantioikeudet

Yleiset kommentit henkilötietojen luovuttamista ja tiedonsaantia koskevan sääntelyn rakenteesta

Sääntelyn rakenteessa on huomioitu tarkoitus rajoittaa päällekkäistä sääntelyä viranomaisten tietojen vaihtoon liittyvissä tilanteissa. Ehdotuksessa on toteutettu ja perusteluissa avattu ajatus siitä, että tietojen luovuttamisesta säädetään vain tietoja luovuttavan viranomaisen toimintaa säätelevässä laissa. 24 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että pykälässä säädetty luovutusoikeus loisi itsessään myös oikeuden ottaa tiedot vastaan. Kelan osalta 24 §:n muotoilu tietojen luovuttamisesta ”tukien ja avustusten myöntämistä ja täytäntöönpanoa varten” on riittävällä tarkkuudella säädetty.

Kommentit 26 ja 27 §:stä: Henkilötietojen luovuttaminen toiselle valtiolle tai kansainväliselle järjestölle

-

Muut kommentit 4 luvusta

29 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan Puolustusvoimilla on oikeus saada tietoja sosiaaliviranomaiselta asevelvollisen sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta. Kyseisen kohdan ei voitane katsoa koskevan Kelaa, vaikka Kelan nykyisiin tehtäviin kuuluu perustoimeentulotuen myöntäminen. Perustoimeentulotukea saanut henkilö ei siten enää aina ole sosiaaliviranomaisen asiakas. Näiden henkilöiden kohdalla sosiaaliviranomaisen tiedot asiakkaan taloudellisesta tilanteesta perustuvat hänen Kelalle antamiin tietoihin.

5 luku: Henkilötietojen poistaminen Puolustusvoimien henkilörekistereistä

Kommentit 5 luvusta

-

Liitelait

Kommentit puolustusvoimista annetun lain tiedonsaantia koskevasta 17 §:stä

Kyseisen pykälän perusteella Puolustusvoimat saisivat yksittäisissä tapauksissa erittäin laajat tietojensaantioikeudet. Tietojen luovuttamisesta voidaan kieltäytyä vain, jos muussa laissa on nimenomaan kielletty tai rajoitettu tiedon tai asiakirjan antaminen Puolustusvoimille. HE-luonnoksen Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys –luvussa on todettu, että säännös vastaa pääosin poliisilain 4 luvun 2 §:n sekä henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain 17 §:n tiedonsaantisäännöksiä, jotka on molemmat hyväksytyt perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Edellä mainituissa lainkohdissa on kuitenkin rajoituksena se, että tietoja ei voida antaa poliisille tai Rajavartiolaitokselle, jos tietojen käyttö todisteena on laissa kielletty tai rajoitettu. Siten Kelan salassa pidettäviä asiakastietoja ei pääsääntöisesti anneta poliisille tai Rajavartiolaitokselle. Ehdotettu Puolustusvoimien oikeus saada salassa pidettäviä arkaluonteisia tietoja Kelasta olisi huomattavasti laajempi kuin poliisilla tai Rajavartiolaitoksella, koska todennäköisesti ei ole lakia, jossa nimenomaisesti kiellettäisiin tietojen luovuttaminen Puolustusvoimille.

Muut kommentit liitelaista

-

Hallituksen esityksen perustelut

Kommentit yleisperusteluihin

-

Kommentit yksityiskohtaisiin perusteluihin

-

Brummer Raila
Kansaneläkelaitos